

Vorwort

Eshq-e Mashq-e Fārsi (B-C) ist der zweite Band des Levels B-C und Teil einer zukünftigen Lehrbuchreihe, in der alltägliche Themen in unterhaltsamen Texten gemeinsam erarbeitet werden. Kathayoun Vaziri unterrichtet seit mehr als zehn Jahren am Sprachenzentrum der Universität Wien und möchte dieses Buch vor allem nutzen, um die Konversation in Persisch-Kursen zu erleichtern. Daher enthält das Buch keinen Grammatikteil, sondern Texte, Dialoge und Fragestellungen zu aktuellen Themengebieten sowohl in Schriftsprache als auch in Umgangssprache. Der Wille, ein Werk zur einfachen und schnellen Unterhaltung für Fortgeschrittene zu schaffen, resultierte in der Zusammenstellung von fünf Kapiteln zu Themen über iranische Architektur und Literatur. Einleitend dazu sind damit in Zusammenhang stehende Fotos vorangestellt. Zusätzlich zu den zentralen persischen Texten sind die zugehörige Vokabelliste sowie die deutsche Übersetzung angehängt.

Wir hoffen, dass die Student*innen und Lehrenden viel Spaß bei der Nutzung des Buches haben.

Das Team des Kohl-Verlags und die Verfasserinnen

Wien, im Dezember 2021

Inhalt

Kapitel 1: Windturm

Kapitel 2: Šāhnāme – Sām, Simorgh und Zāl

Kapitel 3: Tschoghā Zanbil

Kapitel 4: Leili und Mağnun

Kapitel 5: Hafez

Kapitel 1: Windturm

بادگیر

اطلاعاتی ارزشمند در مورد بادگیرها

بادگیرها عناصر معماری سنتی ایرانی هستند. آنها همچنین در جهان عرب، افغانستان، پاکستان و در همه ی مناطق تحت تأثیر فرهنگ فارسی یافت می شوند.

این در ارتباط با برج آجری است که به طور عمودی در کل خانه تا طبقه ی همکف یا گاهی تا زیرزمین امتداد دارد. در داخل برج دو یا چهار کانال وجود دارد که با دریچه بسته می شوند. در خلال ارتفاع برج، در اثر دودکش جریان گرما ایجاد می گردد. در خلال ورود هوای سرد شب، دیواره هایی که گرما را ذخیره می کنند سرد می شوند. همزمان، جریان هوا اتفاق می افتد. به جز آن تبادل هوایی بین اتاق های خانه جریان می یابد. اثر تبادل هوا را می توان بهبود بخشید، به این ترتیب که هوا را روی سطوح آب هدایت کنیم و سپس سرمای تبخیری هم به کار می رود.

همچنین می تواند بادگیر برای خنک سازی آب در چاه ها و آب انبارها استفاده بشود. همینطور برای یخچال های گنبدی شکل نیز این برج ها به کار می روند. در این اتاق ها می تواند حتی در تابستان درجه حرارت نزدیک به نقطه ی انجماد حفظ بشود.

بادگیر - ایرکاندیشن سازگار با محیط زیست

جواد، جوان کرمانی، به دوستان اروپایی خود زادگاهش را نشان می دهد. برای اینکه آنها تصویر کلی بهتری داشته باشند، او آنها را به پشت بام خانه ی پدر و مادرش می برد.

آنا: وای، این دورنمای فوق العاده ای از شهر است، خیلی زیبا! ولی بگو جواد، چرا همه ی این برج ها دهانه ی عجیبی دارند؟

کریستف: شاید مردم اینجا کبوتر پرورش می دهند؟ این من را یاد کبوترخانه می اندازد.

آنا: اما آنجا هیچ کبوتری وجود ندارد! از خلال شکاف ها قاعدتا باد شدید می وزد.

Vokabeln

Windfänger	بادگیر
wissenswert	ارزشمند
Element/Elemente	عنصر/عناصر
Einfluss (Auswirkung), Effekt	تأثیر
finden	یافتن
Ziegel	آجر
senkrecht, vertikal	عمودی
Erdgeschoß	طبقه ی همکف
Klappe	دریچه
Höhe	ارتفاع
Wirkung	اثر
Schornstein	دودکش
Strömung	جریان
Eintritt, Einlass	ورود
Mauer	دیواره
speichern	ذخیره کردن
Zirkulation	جریان
Austausch	تبادل
verbessern	بهبود بخشیدن
Oberflächen	سطوح
steuern	هدایت کردن
Verdunstung	تبخیر
Brunnen	چاه آب
Zisterne	آبانبار
Kuppel	گنبد
Temperatur	درجه حرارت
Gefrierpunkt	نقطه انجماد

Wissenswerte Informationen über Windtürme

Windtürme sind Elemente der traditionellen persischen Architektur. Sie werden auch im arabischen Raum, in Afghanistan, in Pakistan und in allen von persischer Kultur beeinflussten Gebieten gefunden.

Es handelt sich um einen Ziegelturm, der senkrecht durch das ganze Haus bis ins Erdgeschoß oder manchmal auch in den Keller reicht. Im Inneren des Turms befinden sich zwei oder vier Kanäle, die mit Klappen verschlossen werden können. Durch die Höhe des Turms kommt es infolge des Kamineffekts zu einer Wärmeströmung. Durch den Eintritt von kalter Nachtluft werden die Mauern, die die Wärme speichern, abgekühlt. Es kommt gleichzeitig zu einer Zirkulation der Luft. Außerdem entsteht ein Luftaustausch zwischen den Räumen des Hauses. Der Effekt des Luftaustausches kann noch verbessert werden, indem man die Luft über Wasseroberflächen steuert und dann wird auch die Verdunstungskälte genutzt.

Ebenso kann ein Windturm benutzt werden, um das Wasser in Brunnen und Zisternen zu kühlen. Auch für kuppelförmige Kühlräume werden diese Türme verwendet. In diesen Räumen kann auch im Sommer eine Temperatur nahe dem Gefrierpunkt beibehalten werden.

Windturm - Die umweltfreundliche Klimaanlage

Javād, ein junger Mann aus Kermān, zeigt seinen Freunden aus Europa seine Heimatstadt. Damit sie eine bessere Übersicht haben, führt er sie auf das Dach seines Elternhauses.

Anna: Wow, das ist eine tolle Aussicht auf die Stadt, wunderschön! Aber sag, Javād, warum haben alle diese Türme so merkwürdige Öffnungen?

Christoph: Vielleicht züchten die Menschen hier Tauben? Die erinnern mich an einen Taubenschlag.

Anna: Aber es sind ja gar keine Tauben da! Durch die Schlitze muss ja der Wind heftig durchpfeifen.

Javād: Anna, du hast recht, diese Türme sind Windfänger, die sollen den Wind einfangen.

Anna: Aber wozu soll man denn den Wind einfangen? Ich wäre froh, wenn er aus meinem Haus draußen bleibt.

Javād: Ja, das kann ich verstehen bei eurem Klima. Aber bei uns kann es im Sommer 45 Grad und/oder mehr haben, und diese Türme sind wie eine Klimaanlage.

Christoph: Das kann ich mir nicht vorstellen. Wie soll denn ein löchriger Turm ein ganzes Haus belüften?

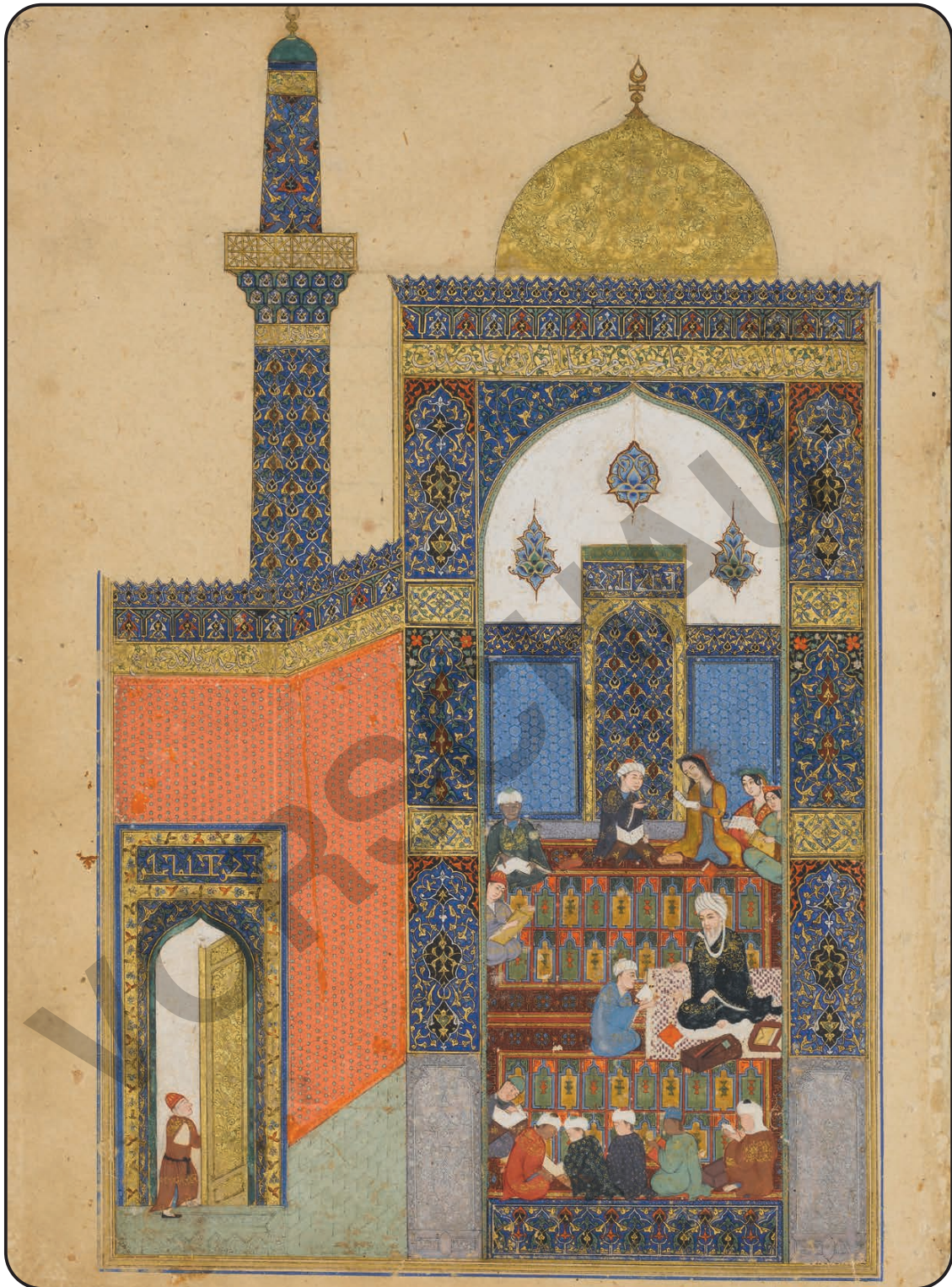
Kapitel 2: Schāhnāme: Sām, Simorgh und Zāl

شاهنامه - سام، سیمرغ و زال

VORSCHAU

Kapitel 4: Leili und Mağnun

لیلی و مجنون

لیلی و مجنون

احتمالا کسی وجود ندارد که داستان غم انگیز رومئو و ژولیت را نشنیده باشد، در مورد آن نخوانده باشد یا داستان را در فیلم یا تئاتر ندیده باشد. اما آیا می دانید که داستان این دو عاشق از دو تا خانواده ی دشمن ابتدا توسط شکسپیر ابداع نشده است، بلکه در منابع بسیار قدیمی تر هم ارائه شده است؟

در فرهنگ های فارسی و عربی، داستان غم انگیز لیلی و مجنون حداقل به همان اندازه ی داستان شکسپیر در اروپا مشهور است. این داستان از یک داستان واقعی برگرفته شده است: در قرن هفتم میلادی، قیس ابن مولا و لیلا بنت مهدی بن سعد به عنوان فرزندان امیر صحرانشین در همان قبیله بودند و با هم از گله های پدران خود مراقبت می کردند. به مرور زمان قیس دیوانه وار، عاشق لیلی زیبا شد. او شروع به نوشتن اشعار در مورد عشق خود کرد، که در آن اغلب نام لیلی را ذکر می کرد. وقتی بالاخره تصمیم گرفت لیلی را از پدرش خواستگاری کند، پدر لیلی رد کرد و مدتی بعد دخترش را مجبور به ازدواج با مرد دیگری کرد.

قیس که او را بسیار زیبا و تحصیلکرده توصیف می کردند، نتوانست با این موضوع کنار بیاید و به صحرا رفت و در آنجا بی هدف پرسه می زد. او اشعارش را برای حیوانات، بوته ها و سنگ ها می خواند، چون او دیوانه ی لیلی محبوبش بود. به این دلیل او را مجنون لیلی (دیوانه ی لیلی و سحر شده توسط جن ها) نامیدند. تمام تلاشهای خانواده ی او برای توجیه او به بازگشت ناموفق ماند.

قیس با وسایل مختلف سعی کرد به لیلی محبوب خود نزدیک شود، اما او دائم شکست خورد. او سرانجام در صحرا، در کنار قبر لیلی درگذشت. می گویند او سه بیت شعر روی صخره ای کنار قبر لیلی تراشیده است.

داستان نظامی

این داستان به خاطر شاعر ایرانی نظامی مشهور و زبانزد خاص و عام شد. در حماسه‌ی شعری خود به نام "داستان لیلی و مجنون"، عشق ناامید کننده‌ی دو عاشق به تصویر کشیده می‌شود. نظامی که در حدود سال ۱۱۴۰ میلادی در گنجه‌ی آذربایجان به دنیا آمد و از دوران جوانی شاعری به نام بود. وقتی از سوی شاهزاده‌ی مأمور نوشتن حماسه در مورد لیلی و مجنون شد، در ابتدا اصلاً علاقمند نبود زیرا ریشه‌های عربی داستان، منظره‌ی صحرا و داستان عشق ناامید کننده را نمی‌پسندید. اما سرانجام او متقاعد شد و توانست در مدت زمان بسیار کوتاهی این شاهکار ادبی بنویسد. نظامی برای نوشتن داستان خود از اشعار قیس استفاده کرد.

حماسه‌ی نظامی به سرعت در سراسر حوزه‌ی فرهنگی ایران شهرت یافت. این داستان بسیاری از شاعران جانشین نظامی را الهام بخشید، برای مثال مولانا، سعدی و حافظ. بر این باور هستند که داستان رومئو و ژولیت نیز از این قاعده سرچشمه می‌گیرد.

نظامی نه تنها به داستان عاشقانه‌ی غم‌انگیز دو جوان و دیوانگی مجنون علاقه‌ای نداشت، بلکه این تراژدی هم در مورد عشق زمینی و هم در مورد یک تجربه‌ی عرفانی بود: یعنی چگونه عشق انسانی از طریق انصراف، جدایی و حسرت به عشق الهی تبدیل می‌شود. غالباً لیلی به عنوان طرف الهی و مجنون به عنوان طرف انسانی تفسیر می‌شود و عشق او به لیلی به عنوان جستجوی خدا توسط انسان دریافت می‌شود.